

Šola lepega vedenja.

10. Nezmernost.

Za tobakom naj pride na vrsto nezmernost v jedi in v pijači ter vsako čezmerno zapravljanje. Vemo sicer, da še niste pijanci in zapravljevci; pa kdo ve, če ne nosite že v sebi skrivnih kalí — nagnenj k temu? Tudi družinske razmere in lega kraja, kjer bivaš, lahko vzbuja želje po nezmernosti. Vsaj take prižozbe prihajajo na naše šole, da po vinorodnih krajih že tudi otroci pijete alkohol. Ali je to res? Kaj bo iz vas? Pijanci in pijanke.

Slišali smo tudi pripovedovati o nekem Mihú — Petelin se menda piše. Ta uči svoje tovariše, da to ni noben fant, kdor si ne upa ne piti ne kaditi. Zato tudi nikdar noče s svojimi součenci na šolske izlete, češ da lahko doma pije. In prav zato komaj čaka, da se poslovi od šolske klopi, da se bo smel potem vsaj brez strahu kje napiti. »Mladi junaki« so Mihú réveži in norčki. Drugi pa mislimo malo drugače: da je velik bedak le Miha. In bojimo se zanj. Kaj bomo čez nekaj let slišali o njem? Ali celo brali po časopisih? Pretep, uboj, zapor, nesrečna smrt — to naslov... In zraven bo Mihovo ime.

Jaka Mušnik je bil pa zatožen. Doma skrivaj krade pijačo. Pravi, da je potem bolj pogumen in da veliko lažje govori, da se nikogar ne boji, da je lahko bolj vesel... Kako so pa dejali sosedova mati? »Kako ta fant neumno govori! Kaj bo še iz njega?« In svojemu Jožku so prepovedali, da ne

sme hoditi z Jakom. Prav so imeli! Jaka bo le še druge kvaril, a nikogar poboljšal.

Berta Mesojedec s Kurjih gred! Ti pa tožiš, da imaš slab želodec. Ljudje pa vedó drugače. Pravijo, da pri jedi ne poznaš nobene mere. Ali je res? Če je res, to ni prav, le verjemi! In še to verjemi, da jih je nezmernost že mnogo pokopala, pritrgovanje v jedi pa še nobenega. Le poskusi, kar ti svetujemo: vsak dan si malo pritrčaj v jedi, in tvoj želodec bo kmalu zdrav.

V naši šoli se je oglasil neki oče. Prosil nas je, naj bi njegovo hčerko Jožico Modič malo pokrtačili. Vedno da sanja o novih oblekah. Pa če bi še samo sanjala! Ne, ampak jih tudi hoče imeti. Prosi in se cmeri, joka in sitnari, samo da bi bila, če ne vsak teden, pa vsaj vsak mesec nova. To je pa sitno za starše. To je nezmernost v obleki, grda zapravljalivost in napuh zraven. Saj je dekle tako čedno, čeprav ne hodi okrog kakor živa prodajalna, ki kaže kakšno blago ima naprodaj. Le malo manj nadleguj, deklič, svojega očeta, pa boš domačim mnogo bolj priljubljena.

Mirko Bogatič je pa sin premožnih staršev. Zato misli, da sme zapravljalati, kakor se mu poljubi. Saj oče lahko plača; toliko imajo doma denarja, da ne vedó, kam z njim. Počakajte malo; čez nekaj let bo drugače. Kar starši pridobe, to otroci zapravijo. In tako pride veliko našega premoženja v tuje roke. Ali je treba tega? Ali bi ne bilo bolj prav, da bi sin začel tam množiti, kjer je nehal oče? Seveda, da kdo ne bo napačno razumel — samo stiskati in množiti je grdo, zapravljalati je pa tudi grdo. To hočemo povedati. Ali bi ne bilo mesto zapravljanja veliko

bolj na mestu, ko bi dal tak bogataš več v dobre namene? Kako pravi Gregorčič?

Odpri srce, odpri roke,
otiraj bratovske solze,
sirotam olajšuj gorje!

Vidite, to je nekaj vredno. In duševni užitek, ki ga boš imel z dobrimi deli, bo več vreden ko duh tobakov in smrad alkohola.

Ali naj zdaj še razkladamo, koliko škoduje nezmernost zdravju? Mislimo, da ni treba. Preveč bi morali o tem napisati. Prosimo vas samo, da ne pozabite, kar vam povemo tu nazadnje: Zmernost rodi junake, nezmernost pa bedake.

I. K.:

Naš Ivanček in konjiček.

Naš Ivanček ima rad živali. Posebno pa ima rad konja. Odkar mu je oče kupil velikega lesenega konja, se mu je konj še posebno močno priljubil.

Ž njim se igra ves dan. Zjutraj, ko vstane, komaj da ga mati obleče, že je prvi pri konju. Ko ga stroga mamica opozori, da še ni molil jutranje molitvice, hitro privleče konja in voz k posteljici, poklekne v vozek in opravi jutranjo molitev. Mamica mu je namreč rekla, če bo jel opuščati jutranjo molitev, se mu bo gotovo enkrat kaj hudega pripetilo. To si je Ivanček dobro zapomnil. Nikdar zdaj ne pozabi zjutraj moliti. Po molitvi pa reče: »Mamica, danes pa ne bom pal.«